

на Дуда и Джафер... Зинка не живя дълго. Умря на около 18 години – едно поразено цвете от бурята на съпруга си ревнивец” (Иванова, Кръстев 2008: 83).

Традицията и общественото мнение на махалата поставят редица ограничения относно самостоятелното общуване на циганската/ ромската жена извън дома. И въпреки че при тях няма пълна изолация на жената, тя трудно може да се освободи от наложените ограничения – вън от своята къща да говори с чужди мъже, да излиза сама, да се меси в мъжкото пространство и т.н. За разлика от нея мъжът има свободата да се събира с приятели, за ходи в кафенета и ресторанти, да закъснява вечер.

По време на първата година от брака излизането на младата жена от къщи е особено трудно. Трябва да бъдат променени предишните й навици, да бъде изпитана доколко може да й се има доверие. При всички групи действия забраната жената да ходи сама при родителите си. Многото посещения при тях са нежелани, тъй като младата съпруга може да попадне под “вредното влияние на майка си”. Смята се, че ако снахата започне многократно да ги посещава, съществува сериозна опасност да тръгнат слухове, че кръшка. В такива случаи, за да запази доброто име на фамилията, момчето напълно оправдано може да я изгони.

Резултат на страха от изневяра са редицата ограничения и по отношение облеклото на младата жена. То трябва да прикрива всички прелести, за да не дава повод за какъвто и да е поглед от страна на чуждите мъже. Млада калайджийка, облечена съвременно, разказва за все още живите правила за женското поведение: “Аз съм женена. Нямам свекър и свекърва, те починаха. Ако бяха живи, без престилка и кърпа нямаше да ме пуснат, щяха да ми искат. Ако ходиш без тях, не било хубаво. Срамота било. Ако те види свекърът без тях, не вървяло в къщи” (Дечева 2004: 87). “За майка ми всички, които пушат и носят къси поли, са курви. Майка ми се опита да й каже на жена ми как да се облича, но аз й казах, че аз съм й мъж, аз спя с нея, затова да не се намесва” (цит. по Карамихова 2003: 94).

През последните години в различните квартали и при отделните групи жените вече имат в по-голяма или в по-малка степен на свобода по отношение напускане на дома. В по-“интегрираните” жената може да излезе и без разрешението на мъжа си. Може да се срещне на кафе с други жени. „Събират се понякога жените с децата. ...но жените излизат по роднинските заведения. Това не е за оборота, ами по-сигурно е. Но това става в месеца един път”.

В по-гетоизираните махали жената излиза по-рядко. Трябва да вземе разрешение от съпруга си или от свекървата. Независимо къде